

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

**Projekto Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029
„Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo
ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį
modeliavimą, sukūrimas“ (BIM-LT projekto)**

BIM ŽODYNAS

**PIRMINIAI PASIŪLYMAI DĖL BIM NORMINIŲ DOKUMENTŲ PROJEKTINIŲ
NUOSTATŲ**

Versija v0.5

2021 m.

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.5	Data: 2021-02-09

IŽANGA

Šis dokumentas „BIM žodynas. Pirminiai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų“ yra „Pirminių pasiūlymų dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų“ dokumentų komplekto dalis.

Šiame dokumente pateikta dokumento „BIM žodynas. Pirminiai pasiūlymai dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų“ pirmoji redakcija.

„Pirminių pasiūlymų dėl BIM norminių dokumentų projektinių nuostatų“ dokumentų komplektas rengiamas projekto Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“ (BIM-LT projekto) rėmuose.

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.4	Data: 2021-02-09

2D – Objektų atvaizdis plokštumoje brėžinių, principinių schemų, procesų diagramų, topografinių planų ir kt. forma.

3D – bendras trimačio modeliavimo objektų žymėjimas.

Turto informacijos modelis (angl. *Asset Information Model*) – tai Turto objektą apibūdinantis dokumentų, grafinės ir negrafinės informacijos komplektas, kurį sudaro struktūruotų ir nestruktūruotų informacijos konteinerių visuma, susijusi su naudojimo ir priežiūros etapais. (toliau – AIM).

Turto informacijos reikalavimai (angl. *Asset Information Requirements*) - Dokumentas, kuriame nurodoma, kaip eksploatuojant ir prižiūrint turtą turi būti rengiami, pateikiami ir naudojami informacijos modeliai ir jų pateiktys, įskaitant visus susijusius procesus ir procedūras. (toliau – AIR)

Turto valdymas (angl. *Asset Management*) – turto valdymas (toliau – AM)

Atviri duomenų mainų formatai – keitimosi duomenimis formatai ir protokolai, kurie yra išsamiai aprašyti ir kuriais galima naudotis nemokamai ir be apribojimų.

BIM projekto vykdymo planas (angl. *BIM Execution Plan*) – Dokumentas, kuriame pateikiamas projekto komandos darbų planas, atitinkantis užsakovo reikalavimus informacijai, įgyvendinant vykdomą projektą, atsižvelgiant į statybą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, užsakovo poreikius ir statinio ypatumus, įvertinant siūlomus projekto įgyvendinimo būdus, vykdytojų galimybes ir pajėgumus.

Statinio informacinis modeliavimas (angl. *Building Information Modelling*) – Statomo turto bendrinamos skaitmeninės pateikties naudojimas norint pagerinti projektavimo, statybos ir eksploatavimo procesus ir priimti teisingus sprendimus.

BIM brandos lygis (angl. *BIM Maturity Model*) – apibrėžtų pasiekimų komplektas, rodantis projekto komandos, organizacijos ar net visos valstybės pasiektą BIM brandą.

BIM galimybių lygis (angl. *BIM Capability Maturity Model*) – apibrėžtų pasiekimų komplektas, apibūdinantis bendrąsias paslaugų tiekimo grandinės galimybes teikti su BIM priemonių taikymu susijusias paslaugas.

BIM diegimo strategija – dokumentas kuriuo apibrėžti ir aprašyti BIM technologijų ir metodologijos diegimo ir įgyvendinimo tikslai, būdai, veiklos procedūros ir laukiami rezultatai padedantys siekti apibrėžto tikslo ar spręsti susietus su šiuo tikslu uždaviniu.

Statinio informacinis modelis (angl. *Building Information Model*) – Statomo turto objekto bendrinama skaitmeninė pateiktis, naudojama norint pagerinti projektavimo, statybos ir eksploatavimo procesus ir priimti teisingus sprendimus. (toliau – BIM modelis)

BIM norminiai dokumentai – tai BIM dokumentų: techninių reglamentų, taisyklių, standartų, metodiniai nurodymų ir rekomendacijų sistema

BIM projektas (angl. BIM project) – statinio informacinio modeliavimo projektas. Turto objekto kūrimo metu bendrinamos skaitmeninės pateikties naudojimas norint pagerinti projektavimo, statybos ir eksploatavimo procesus ir priimti teisingus sprendimus.

BIM Protokolas (angl. *BIM Protocol*) – sutartinis teisinis dokumentas, paslaugų ir / ar rangos sutarties dalis, suderintas su BIM priemonių ir metodologijos taikymu statybos projektuose.

BIM taikymo atvejai – projekto užduotis arba procedūra, kuri suteikia projektui naudą dėl BIM integravimo į tą projektą.

BIM taikymo būdai – priemonės ir procesai, skirti BIM rezultatams pasiekti, įgyvendinant BIM taikymo atvejus.

BIM rezultatai – tam tikra forma iš modelio gauta informacija.

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.4	Data: 2021-02-09

Kompiuterinis projektavimas (angl. *Computer-Aided Design*) (toliau – CAD). Grafinių ir kitų vaizdo duomenų kūrimas kompiuteriu.

Bendroji duomenų (valdymo) aplinka (angl. *Common Data Environment*) – Programinės ir techninės įrangos bei darbo tvarkos visuma, projekto dalyvių naudojama kaupiant, tvarkant ir keičiantis aktualiais duomenų failais, dokumentais ir informacija. (toliau – CDE).

Funkcinis vienetas – techninės ir / ar programinės įrangos dalis, galinti atlikti tam tikrą veiksmą.

Duomenų mainai – duomenų siuntinėjimas tarp funkcinų vienetų pagal taisykles, valdančias duomenų perdavimą ir koordinuojančias keitimąsi.

Duomenų mainų formatas – taisyklėmis nustatytas duomenų išdėstymo laikmenoje būdas, kuriuo duomenys yra siuntinėjami tarp funkcinų vienetų pagal taisykles, valdančias duomenų perdavimą ir koordinuojančias keitimąsi.

Užsakovo reikalavimai informacijai (angl. *Employer Information Requirements*) – Dokumentas, kuriame nurodoma, kaip statinio projekte turi būti rengiami, pateikiami ir naudojami informacijos modeliai ir jų pateiktys, įskaitant visus su jais susijusius procesus ir procedūras. (toliau – EIR).

Ūkio valdymas (angl. *Facility Management*) – tai tarpdisciplininė veikla, vykdoma pastato, erdvės ar infrastruktūros eksploatavimo etape. Paprastai ši veikla apima eksploatavimą, nuomą, priežiūrą, valymą ir kt. (toliau – FM).

Informacijos konteineris (angl. *Information Container*) – tai informacijos rinkinys, kurį galima gauti iš failo, sistemos ar programų saugyklos. Informacijos rinkinys, kurį galima gauti iš failo, sistemos arba programos saugyklos hierarchijos

Informacijos modelis (angl. *Information model*) – Pastatyta, statoma arba planuojama statyti turtą apibūdinantis dokumentų, grafinės ir negrafinės informacijos komplektas, kurį sudaro struktūruotų ir nestrukūruotų informacijos rinkmenų talpyklų visuma (toliau – IM).

Informacijos valdymo vaidmuo – reiškia su Projektu susijusį vaidmenį, kuris apima Informacijos reikalavimuose nurodytų procesų, protokolų ir procedūrų nustatymą ir valdymą.

Informacijos valdytojas – reiškia Užsakovo arba jo įgalioto asmens paskirtą asmenį atlikti Informacijos valdymo vaidmenį atstovaujant Užsakovo interesus.

Intelektinė medžiaga (angl. *Proprietary material*) – tai Projekto informacija ir bet kuris intelektinės nuosavybės objektas (įskaitant ir autorinius darbus), kuris yra Projekto informacijos dalimi arba kuris gali būti išgaunamas iš Projekto informacijos.

Informacijos reikalavimai (angl. *Information Requirements*). Tai nurodymas, kokio, kada, kaip ir kam turi būti sukurta ir pristatyta informacija, susijusi su darbo paskyrimu (toliau – IR).

Kitas projekto dalyvis (angl. *Other Project Team Member*) – tai bet kuris Užsakovo paskirtas ir su Projektu susijęs asmuo (išskyrus Projekto dalyvį), kuris yra atsakingas už Informacijos modelio/-ių kūrimą, pateikimą ir / arba naudojimą.

Leidžiama paskirtis (angl. *Permitted purpose*) – tai su Projektu arba su Projekto įgyvendinimu susijusi paskirtis, kuri atitinka Informacijos modelio (įskaitant į Susietą modelį įtrauktus Informacijos modelius) reikalingos informacijos išvystymo (apibrėžties) lygį (LOIN/LOD) ir paskirtį, kuriai tas Informacijos modelis parengtas.

Išvystymo (apibrėžties) lygis (angl. *Level of Development (Definition)*) – Grafinės ir negrafinės informacijos būklė, jos tvarkymo baigtumas (toliau – LOD).

Geometrijos lygis (angl. *Level of Geometry*) – Grafinės informacijos, kurią galima išreikšti naudojant formą, dydį, matmenis ir vietą, apimtis ir detalumas. (toliau – LoG).

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.4	Data: 2021-02-09

Informacijos lygis (angl. *Level of Information*) – Negrafinės informacijos, kurią galima išreikšti raidėmis, skaitmenimis, simboliais ar ženklais apimtis ir detalumas. (toliau – Lol).

Reikalingos informacijos lygis LOIN (angl. *Level of Information Need*) – Reikalingos grafinės ir negrafinės informacijos apimtis ir detalumas (toliau – LoIN).

Medžiaga (angl. *Material*) – tai Nurodyta informacija ir bet kuri kita informacija, kurią pagal Sutartį parengė Projekto dalyvis (arba kitas asmuo Projekto dalyvio vardu), esanti dalimi arba išvesta iš (a) Nurodytos informacijos; ir (b) Susietų informacijos modelių tiek, kiek pastarieji sudaro Nurodytą informaciją arba tiek, kiek Projekto dalyviui priklauso bet kurios papildomos teisės į bet kurį Susietą informacijos modelį. Ši sąvoka neapima bet kokios Informacijos modelį sudarančios medžiagos, kuri Projekto dalyviui pateikta Užsakovo arba Užsakovo vardu.

Nurodyta informacija (angl. *Specified Information*) – tai informacija, įskaitant, bet neapsiribojant, bet kokius Informacijos modelius, kuriuos Projekto dalyvis turi sukurti, dalytis ir / arba paskelbti vadovaujantis Užsakovo reikalavimais informacijai (EIR) ir Projekto įgyvendinimo planu (PIP).

Organizaciniai informacijos reikalavimai (angl. *Organisational Information Requirements*) – Dokumentas, kuriame nurodoma, kaip organizacijoje turi būti rengiami, pateikiami ir naudojami informacijos modeliai ir jų pateiktys, įskaitant visus susijusius procesus ir procedūras. (toliau – OIR).

Projekto informacijos modelis (angl. *Project Information Model*) – Statomą arba planuojamą statyti turto objektą apibūdinantis dokumentų, grafinės ir negrafinės informacijos komplektas, kurį sudaro struktūruotų ir nestruktūruotų informacijos rinkmenų konteinerių visuma, naudojama kūrimo etape. (toliau – PIM).

BIM projekto įgyvendinimo planas (angl. *Project Implementation Plan*) – tai Dokumentas, kuriame pateikiama, kaip numatoma įgyvendinti užsakovo informacijos reikalavimus projektui, vykdomam taikant statinio informacinį modeliavimą, atsižvelgiant į statybą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, užsakovo poreikius ir statinio ypatumus, įvertinant siūlomus projekto įgyvendinimo būdus, vykdytojų galimybes ir pajėgumus. (toliau PIP).

Projekto informacijos reikalavimai (angl. *Project Information Requirements*) – Dokumentas, kuriame nurodoma, kaip projekte turi būti rengiami, pateikiami ir naudojami informacijos modeliai ir jų pateiktys, įskaitant visus susijusius procesus ir procedūras. (toliau – PIR).

Projekto dalyvis – asmuo, organizacija arba organizacijos padalinys, kuriuos pagal Sutartį paskyrė Užsakovas.

Projekto informacija (angl. *Project information*) – tai visa su Projektu susijusi informacija, kuri apima Medžiagą, Nurodytą informaciją, Susietus informacijos modelius ir kitą informaciją, kurią kuria, dalijasi, skelbia Projekto dalyviai ir Kiti projekto dalyviai.

Projekto sutartis – bet kuri su Projektu susijusi sutartis, sudaryta tarp Užsakovo ir Kito projekto dalyvio.

Statinio gyvavimo ciklas – Visuma tam tikrų procesų, sudarančių planuojamo statyti, statomo arba pastatyto turto uždara raišos ciklą (planavimas, projektavimas, statyba ir naudojimas) per statinio gyvavimo laiką.

Susietas informacijos modelis – informacijos modelis, susidedantis iš sujungtų, bet atskirų individualių Informacijos modelių.

Užsakovas – asmuo (arba asmenys), kuris (kurie) pagal Sutartį paskiria Projekto dalyvį, taip pat bet kurį teisėtą Užsakovo teisių ir įsipareigojimų perėmėją pagal Protokolą, laikydamasis tokio paskyrimo sąlygų.

* LST ISO EN 19650-1:2019 „Informacijos apie pastatus ir inžinerinius statinius rengimas ir skaitmeninimas, įskaitant statinio informacinį modeliavimą (BIM). Informacijos valdymas taikant statinio informacinį modeliavimą. 1 dalis.

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.4	Data: 2021-02-09

Sąvokos ir principai“ standarte yra pareikiamas toks EIR apibrėžimas: EIR (angl. Exchange Information Requirements) - mainų informacijos reikalavimai, susiję su paskyrimu.

Šiame dokumente **EIR** santrumpa naudojama **Užsakovo reikalavimų informacijai** (angl. Employer Information Requirements) poreikių sąvokai apibrėžti. Ši sąvoka geriau atskleidžia EIR paskirtį ir vietą BIM norminių dokumentų sistemoje.

Projektas Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0029 „Priemonių, skirtų viešojo sektoriaus statinių gyvavimo ciklo procesų efektyvumui didinti, taikant statinio informacinį modeliavimą, sukūrimas“	Derinimo versija: 0.5
BIM žodynas_v0.4	Data: 2021-02-09